

Provincie Noord-Brabant

Movares studioSK

Ruimtelijk Kwaliteitsplan

N605.09 Gemert - Volkel Versie 3.0
15-04-2024

INHOUD

1. Inleiding	3
1.1 Opgave en inhoud	
1.2 Scope van de opdracht	
1.3 Proces en participatie	
1.4 Leeswijzer	
2. Analyse en Waarden	6
2.1 Herkomstwaarde	
2.2 Belevingswaarde	
2.3 Gebruikswaarde	
2.4 Toekomstwaarde	
3. Ruimtelijke inpassing maatregelen	15
3.1 Visie en Concept	
3.2 Deelgebied 1 - Herkenbaar ingang	
3.3 Deelgebied - Integrale overgangszone	
3.4 Deelgebied 3 - Open landschap	
3.5 Deelgebied 4 - Groene akker	
4. Samenvatting en vervolgplan	25

COLOFON

15 April 2024

Movares Adviseurs & Ingenieurs

Opgesteld door: J. Lin
Gecontroleerd door: M. Mooij
T. van der Sman
Vrijgegeven door: H.Otte

Kernmerk: X07-JLI-ST-OVG-24000001
Versie 3.0

Hoofdkantoor:
Daalseplein 100
3511XS, Utrecht
030 265 5555

1. INLEIDING

1.1 Opgave en inhoud

Dit document beschrijft het Ruimtelijk Kwaliteitsplan (RKP) en bevat bouwstenen voor het opstellen van het Landschapsplan (LP) en Beeldkwaliteitsplan (BKP) van de omlegging van de N605 bij Volkel.

In de vorige fase is alternatief C aan de oostzijde van Volkel (tussen N264 hm 30,2 en N605 hm 11,1) goedgekeurd als voorlopige variant/voorlopig voorkeursalternatief (VVKA). In deze vervolgfase wordt variant C verder uitgewerkt tot varianten voor de selectie van een Voorkeursalternatief (VKA). Dit VKA moet vervolgens worden uitgewerkt tot een integraal Referentieontwerp.

Dit document verschaft inzicht in de ruimtelijke kwaliteit van het gebied langs alternatief C, met nadruk op de gewenste integrale landschappelijke inpassing. Het identificeert de landschappelijke waarden, knelpunten en kansen in het gebied, evenals mogelijke inpassingsmaatregelen om de ruimtelijke kwaliteit te behouden en verbeteren. Deze maatregelen richten zich m.n. op mogelijke bijkomende effecten zoals geluid en uitzicht. Bovendien wordt aandacht besteed hoe eventuele aantasting van landschappelijke elementen, zoals cultuurhistorische en ecologische waarden kunnen worden gecompenseerd.

De uitgangspunten en inpassingsmaatregelen in dit document zijn benaderd vanuit het perspectief van omgevingsinpassing. Om tot een geïntegreerde inpassingsuitwerking te komen dienen deze in overeenstemming te zijn met het staande beleid, zowel nationaal, provinciaal als gemeentelijk. Het gaat hier dan om beleid op ruimtelijke kwaliteit, waarbinnen de keuzes op gebied van mobiliteit, landschap, civiel techniek, kosten en omgeving(participatie) worden gemaakt.

Tijdens het uitwerken en beoordelen van de verschillende varianten worden geïntegreerde maatregelen voorgesteld, die de omgeving versterken en/ of verbeteren en de koppelkansen bevorderen. Samen leiden ze tot een voorkeursvariant, waarbij deze uitgangspunten de grondslag vormen voor de verdere ontwikkeling van het Landschapsplan (LP) en het Beeldkwaliteitsplan (BKP).

1.2 Scope van de opdracht

De N605 is een provinciale weg in de provincie Noord-Brabant van 12 kilometer lang. Het vormt de doorgaande verbinding tussen de N272 in Gemert en de N264 nabij Volkel (zie afbeelding links). Het te verleggen traject is bij Volkel (aan de oostzijde tussen N264 hm 30,2 en N605 hm 11,1) en is ongeveer 2 kilometer lang. De aanpassing van de bestaande aansluiting en de nieuwe aansluiting op de N264 horen bij dit project.

Er worden vier deelgebieden geïdentificeerd op basis van de bestaande landschapskernkenmerken en de lokale kansen en uitdagingen langs het nieuwe tracé.

1. Het eerste deelgebied: tussen N264 en Zijstraat tussen Zeelandsedijk / Wilgenstraat
2. Het tweede deelgebied: het driehoekgebied
3. Het derde deelgebied: tussen het driehoekgebied en Heikantsepad
4. Het vierde deelgebied: tussen Heikantsepad en de kruising Zeelandsedijk/ Brabantstraat

Scope van het project

1.3 Proces en participatie

In een eerdere fase is er een keuze gemaakt tussen verschillende alternatieven voor de ligging van het tracé voor de omklap van de N605. Hieruit is Alternatief C als voorkeurstracé gekomen: een nieuwe randweg oost langs Volkel. In deze fase is het de bedoeling om dit alternatief voor Alternatief C verder uit te werken in een ontwerp en een omgevingsplan (bestemmingsplan). Het proces voor de totstandkoming van het omgevingsplan is gevisualiseerd (zie afbeelding links). Tijdens alle stappen staat het betrekken van de omgeving centraal. Dit komt tot uiting in de vorm van bewonersateliers en brede informatiebijeenkomsten.

De voorkeursvariant (waar komen de fietsverbindingen, wat zijn kruispuntoplossingen etc.) is een schetsontwerp. Na het kiezen van deze variant, wordt het schetsontwerp verder uitgewerkt. Dit is een cyclisch ontwerpproces, waarbij input van stakeholders op basis van keukentafelgesprekken en bewonersateliers wordt mee genomen tijdens de uitwerking van het schetsontwerp naar een definitief ontwerp. Dit wordt vastgelegd in het omgevingsplan.

RKP: Ruimtelijke kwaliteitsplan
 LP: Landschapsplan
 BKP: Beeldkwaliteitsplan

1.4 Leeswijzer

1. Het eerste hoofdstuk belicht de context van het project (ruimtelijke onderdeel), het projectgebied en het proces.

2. Het tweede hoofdstuk beschrijft de bestaande/referentiesituatie in het gebied op basis van de vier waarden van ruimtelijke kwaliteit, zowel op totaalniveau als ingezoomd op de vier deelgebieden.

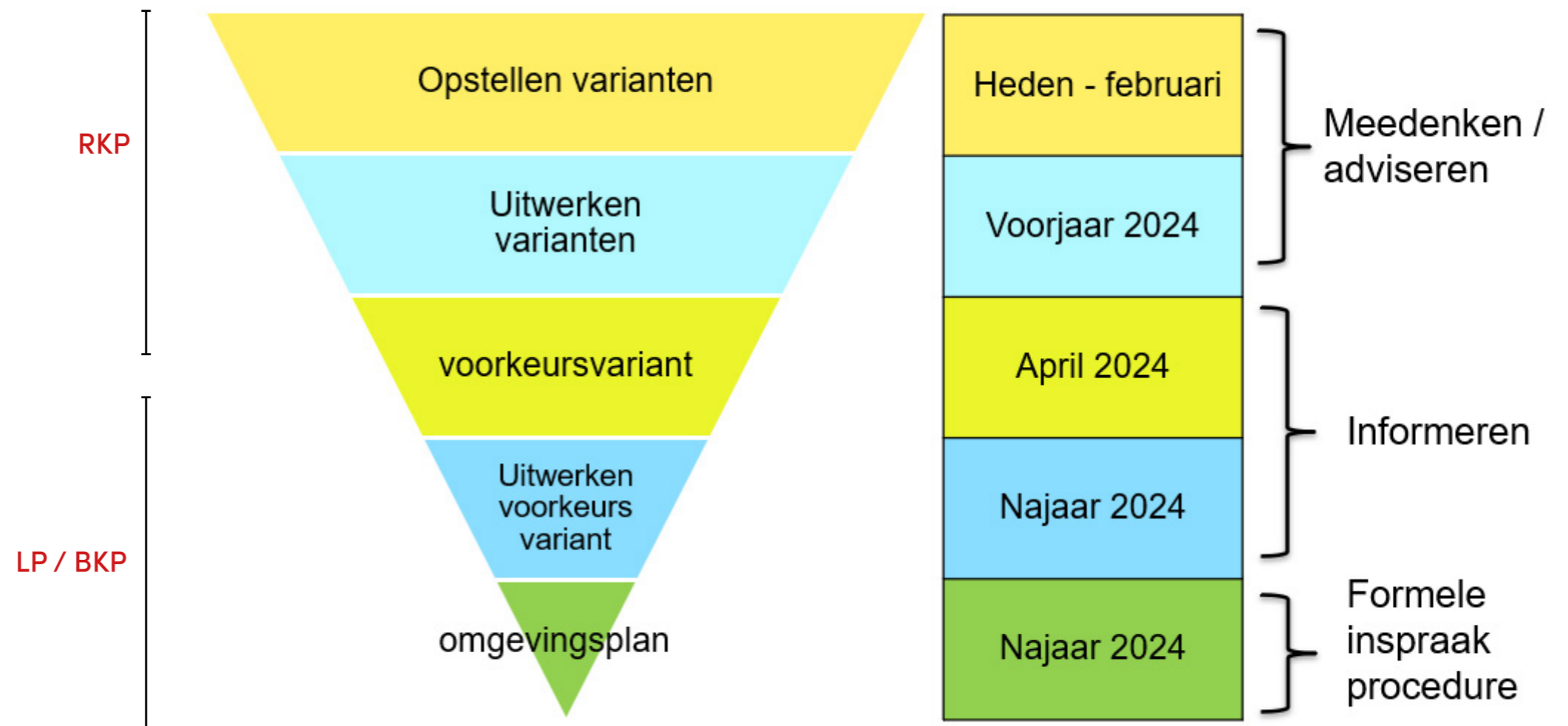
Op basis ervan worden de uitgangspunten/ principes en ontwerprichtlijnen formuleren op hoofdlijnen.

3. Het derde hoofdstuk schetst de visie en concept op de kernkwaliteiten. Binnen deze visie wordt er per deelgebied verder ingezoomd op meer gebiedsspecifieke landschappelijke inpassingsmaatregelen voorgesteld.

Dit omvat het identificeren van ontwerp-opgaven die kansen bieden om de ruimtelijke- en landschappelijke kernkwaliteiten van het gebied te versterken, en het leggen van de basis voor de uitwerken van varianten.

4. Het vierde hoofdstuk richt zich op het samenvatten van de uitgangspunten en het vervolgplan.

Proces en participatie van het project

Locatie van de foto's

1 Molen de Neije Kreiter en Brabantstraat: Cultuurhistorische elementen

2 Heikantsepad: Langzaam verkeersnetwerk

3 Bolle akker: Openheid en agrarisch landschap

4 Zeelandsedijk: Natuurlijke en dorps sfeer

5 Zeelandsedijk richting N264: Gevarieerd landschap elementen

2

ANALYSE EN WAARDEN

De analyse richt zich op de (ontstane) waarde en (kern) kwaliteiten in het gebied, en op het samenspel tussen herkomstwaarde, gebruikswaarde, belevingswaarde en toekomstwaarde van het landschap. De kernkwaliteiten omvatten de ruimtelijke en fysieke eigenschappen die typerend zijn voor het gebied, en vormen samen de ruimtelijke identiteit van dat gebied, gekoppeld aan een waardering.

De kernkwaliteiten omvatten zowel de herkenbare en afleesbare fysieke kwaliteiten, zoals de bebouwing, het landschap, de natuur, het water, de bodem, de cultuurhistorische beleving en het erfgoed, als immateriële waarden die de eigenheid van het gebied bepalen, aspecten zoals gezondheid, sociale veiligheid en kwaliteit, dynamiek, leefbaarheid, rust en stilte. Vooraf waren er al verschillende onderzoeken/studies om deze kwaliteiten te inventariseren, zoals Omgevingsstudie N605, N605 Volkel - Ruimtelijk Perspectief, N605 Volkel - Inspiratieboek. Ze vormen de basis van dit RKP en worden hier niet herhaald.

Op basis van deze vier waarderingen worden landschappelijke uitgangspunten vastgesteld om de ruimtelijke kwaliteit langs het nieuwe tracé te beschermen, te bevestigen en te versterken.

De eisen voor de omgevingsinpassing worden al in een vroeg stadium meegenomen, om de hoogst mogelijke kwaliteit en combinatiemogelijkheden te waarborgen. Gedurende het proces worden deze uitgangspunten verder besproken in samenhang met eisen vanuit andere perspectieven, zoals mobiliteit, weginfrastructuur, kosten. Dit wordt gedaan om een integrale en gebalanceerde variant te creëren die optimaal aansluit bij de behoeften van de locatie.

2.1 Herkomstwaarde

De herkomstwaarde heeft betrekking op de ontstaansgeschiedenis en de zichtbaarheid van het landschap, waarbij aspecten zoals geologie, geomorfologie, bodem, de inrichting van het landschap en belangrijke cultuurhistorische punten worden meegenomen.

Volkel bevindt zich in een gevarieerd landschap op de Peelrandbreuk en de Peelhorst. Aan de westzijde ligt het lager gelegen beekdal van de Leijgraaf, terwijl aan de oostzijde de Peel zich uitstrekt. Vlak ten zuidoosten van Volkel bevindt zich de bolle akker, en in het zuiden staat molen de Neije Kreiter.

Rondom het gebied langs variant C zijn diverse kenmerkende / identiteitsbepalende cultuurhistorische elementen, patronen en ensembles te vinden:

Peelrandbreuk en de bolle akker:

De bolle akker maakt deels deel uit van het Peelrandbreukstelsel. Het herkenbare hoogteverschil van de bolle akker en de mogelijk gerelateerde verschijnsel 'wijst' is belangrijk. Het behoud van dit kenmerk moet worden gewaarborgd in de omgevingsinpassing.

Uitgangspunten:

Om het zicht op de bolle akker te behouden, zal het tracé langs de bolle akker niet worden beplant met bomen, maar open worden gehouden. Lage beplanting, zoals hagen en gras, is wel mogelijk

Aandacht voor behoud en herstel van het voor Brabant unieke fenomeen wijst. Dit kan door bij planvorming en beheer rekening te houden met het aspect wijst en de zichtbaarheid daarvan in het landschap

Molen de Neije Kreiter:

Rondom de Rijksmonumentale molen "Neije Kreiter" geldt de molenbiotoop. Het begrip molenbiotoop wordt gebruikt om de omgeving waarin een molen functioneert aan te duiden. Een windmolen kan niet functioneren zonder een vrije windtoevoer.

De rijksmonumentale molen aan de Speekstraat heeft vooral een toeristische en landschappelijke functie. Het historisch karakter van het cluster Heikant wordt versterkt door de aanwezigheid van de molen.

Vanuit cultuurhistorisch oogpunt is het wenselijk dat de molen in een vrije ruimte staat, zodat het duidelijk is hoe de molen functioneerde in zijn vrije omgeving. Rondom de molen moet er ruimte zijn, zodat de wind de wieken kan laten draaien.

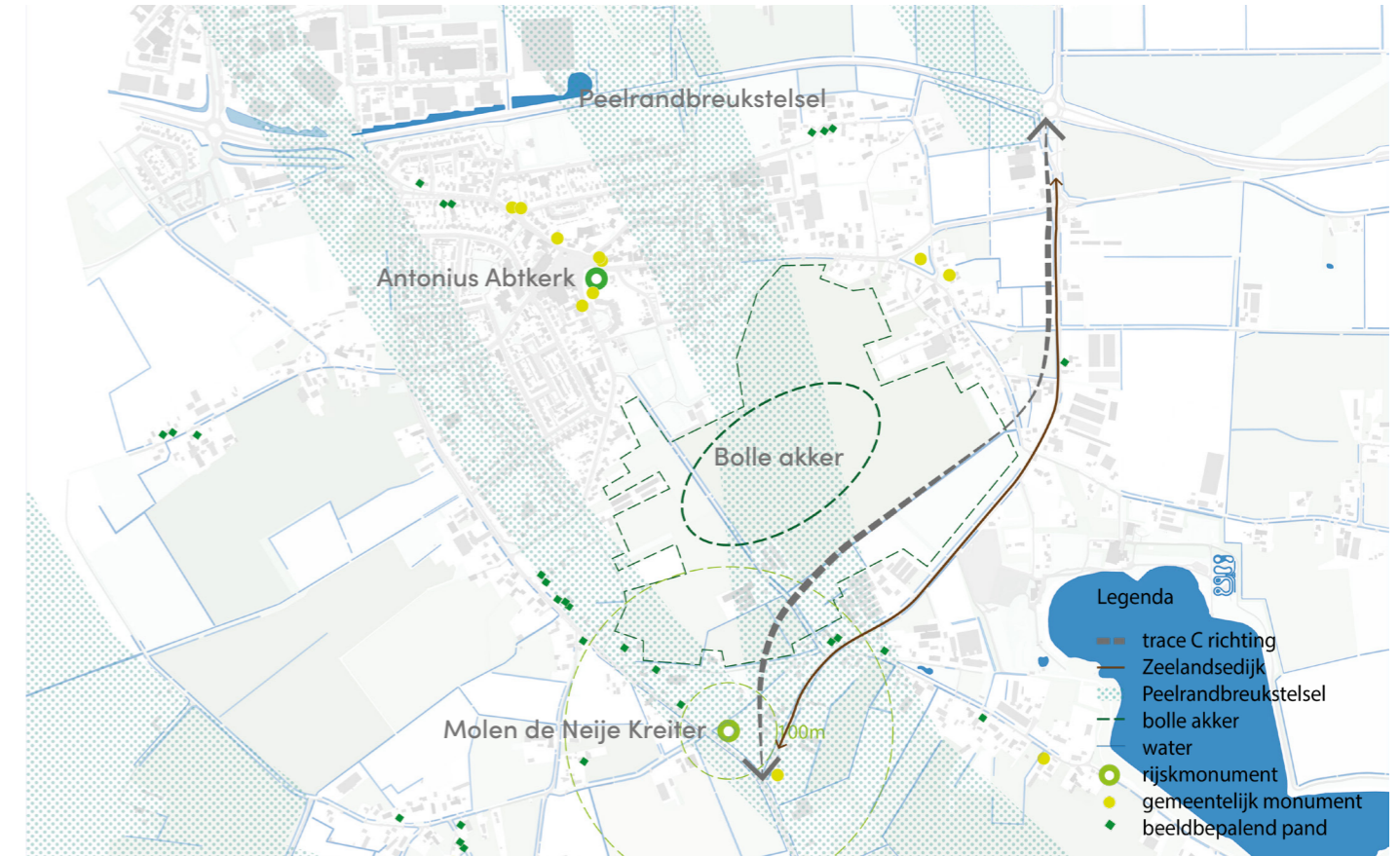
Binnen deze biotoop zijn er beperkingen met betrekking tot de hoogte van bebouwing, met als doel de windvang van de molen niet te verstoren (zie regels bestemmingsplan, artikel 37.22).

Uitgangspunten: De omgeving inpassing moet aan de bouwregels voldoen

Binnen de zone van 100 m gemeten vanaf de molen mogen geen bouwwerken worden gebouwd of beplanting worden gerealiseerd die hoger is dan de hoogte van het onderste punt van de verticaal staande wiek van de molen. Hier worden alleen lage planten geplant.

Binnen de zone gemeten van 100 m vanaf de molen tot een afstand van 500 m gemeten vanaf de molen, mogen geen hogere bouwwerken worden gebouwd dan door middel van onderstaande formule wordt bepaald: $H = X/75 + 0,2 * Z$. Lage beplanting moet als prioriteit worden gekozen. Als hier nieuwe bomen worden geplant, moet de hoogte worden gecontroleerd.

herkomstwaarde_bestaande situatie

Water/landschap structuur:

De weg ligt in een relatief kleinschalig landschap met een grote dichtheid aan historische structuren en verbindingen die weerspiegeld worden door de bestaande waterlopen en agrarische verkaveling.

Uitgangspunten:

Het nieuwe tracé doorkruist diverse waterlopen en landbouwgebieden. Bij de omgevingsinpassing dienen de waterstructuur en de oorspronkelijke verkaveling herkenbaar te behouden

Antonius Abtkerk en andere monumenten:

Rondom het gebied langs het tracé C bevinden zich diverse monumenten, waaronder het Rijksmonument Antonius Abtkerk en enkele gemeentelijke monumenten en beeldbepalende panden.

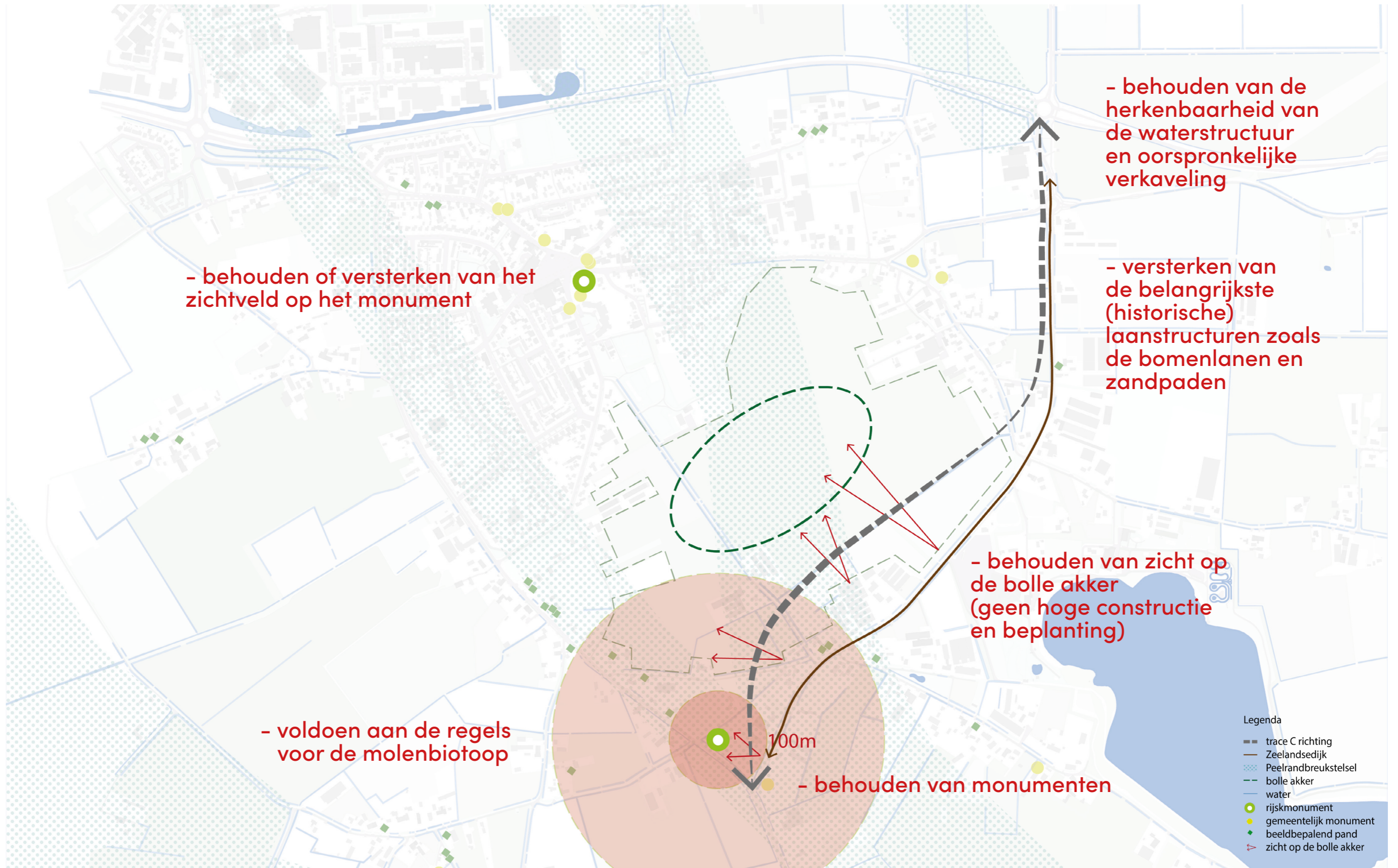
Uitgangspunten: Bij de omgevingsinpassing dienen deze monumenten te worden behouden, en de zicht erop niet te belemmeren

De Zeelandsedijk:

De Zeelandsedijk is de bestaande hoofdverbinding aan de oostkant van Volkel. Hij sluit aan op de landbouwgebieden, boerderijen, bedrijven e.d. langs de weg. Het volgt en bepaalt tegelijkertijd de structuur van landschap en omgeving aan deze zijde. Vanaf hier ervaren mensen de omgeving, bijvoorbeeld het uitzicht vanaf de Zeelandsedijk.

Uitgangspunten: Volgen en versterken van de landschapsstructuur langs de Zeelandsedijk

Behouden en versterken van de ruimtelijke en visuele relatie tussen de Zeelandsedijk en het landschap

2.2 Belevingswaarde

De belevingswaarde betreft de manier waarop de weg en de omgeving worden ervaren zowel vanaf de weg zelf als vanuit de omliggende gebieden. De identiteit van een plaats of landschap speelt een cruciale rol in de belevingswaarde. Aangezien beleving deels subjectief is en varieert per individu zijn er niettemin enkele gemeenschappelijke aspecten te onderscheiden die zowel de beleving vanaf de weg als vanuit de omgeving beïnvloeden.

Beleving vanaf de weg (van de weggebruiker aan het omliggende landschap)

Aangezien het alignement nieuw is, is de perceptie vanaf de weg gebaseerd op de bestaande omgeving. Tegelijkertijd is de lengte van het nieuwe tracé beperkt tot ongeveer 2 km. De continuïteit is dus belangrijk voor de herkenbaarheid en veiligheid.

- Het eerste deelgebied (tussen N264 en Zijstraat tussen Zeelandsedijk / Wilgenstraat, ten noorden van het driehoekgebied (zie afbeelding)): Het landschap kenmerkt zich door aan de ene kant openheid (veld) en aan de andere kant geslotenheid (gebouwen).
- Het tweede deelgebied is het driehoekgebied dat momenteel als een meer gesloten gebied (dichter bebouwd) ervaren wordt.
- Het derde deelgebied (tussen het driehoekgebied en Heikantsepad) is veel opener met uitzicht aan beide zijden.
- Het vierde deelgebied (tussen Heikantsepad en de kruising Zeelandsedijk/Brabantstraat) kenmerkt zich door kleinschaligheid (open/dicht) waarin zowel gebouwen als paden aanwezig zijn.

Uitgangspunten:
Herkenbaar over het hele traject

Behouden/Versterken van de

Ruimtelijk kwaliteitsplan_N605 Volkel

landschappelijke identiteit van 4 deelgebieden

Beleving vanuit de omgeving (o.a. de omwonenden en de weggebruiker op Zeelandsedijk)

De vier deelgebieden kunnen ook worden gebruikt om de beleving vanuit de omgeving te onderscheiden:

- Het eerste deelgebied loopt parallel aan de bestaande Zeelandsedijk. Het zou worden herkend als een geheel samen met de Zeelandsedijk, maar met een breder profiel.
- Het tweede deelgebied bevindt zich dichtbij de woningen. Het is belangrijk om mogelijke negatieve belevingen van het nieuwe tracé af te schermen zoals zicht en lawaai.
- Het derde deelgebied ligt tussen open velden. De infrastructuur en auto's kunnen het uitzicht op de bolle akker belemmeren. Maatregelen moeten hier worden genomen om de ruimtelijke kwaliteit in de nieuwe situatie te behouden of verbeteren.
- Het vierde deelgebied bevindt zich ook dichtbij woningen. Net als in het tweede deelgebied is het belangrijk om mogelijke negatieve belevingen van het nieuwe tracé af te schermen.

Uitgangspunten:
Bundeling van de weg in het eerste deelgebied, met Efficiënt ruimtegebruik

Neem maatregelen om de mogelijke negatieve belevingen van het nieuwe tracé in deelgebied 2 en 4 af te schermen

Behouden van het zicht op de bolle akker en de openheid

belevingswaarde_bestande situatie

deelgebied 1 (open landschap aan één kant)

deelgebied 2 (bestaande gebouwen en tuinen)

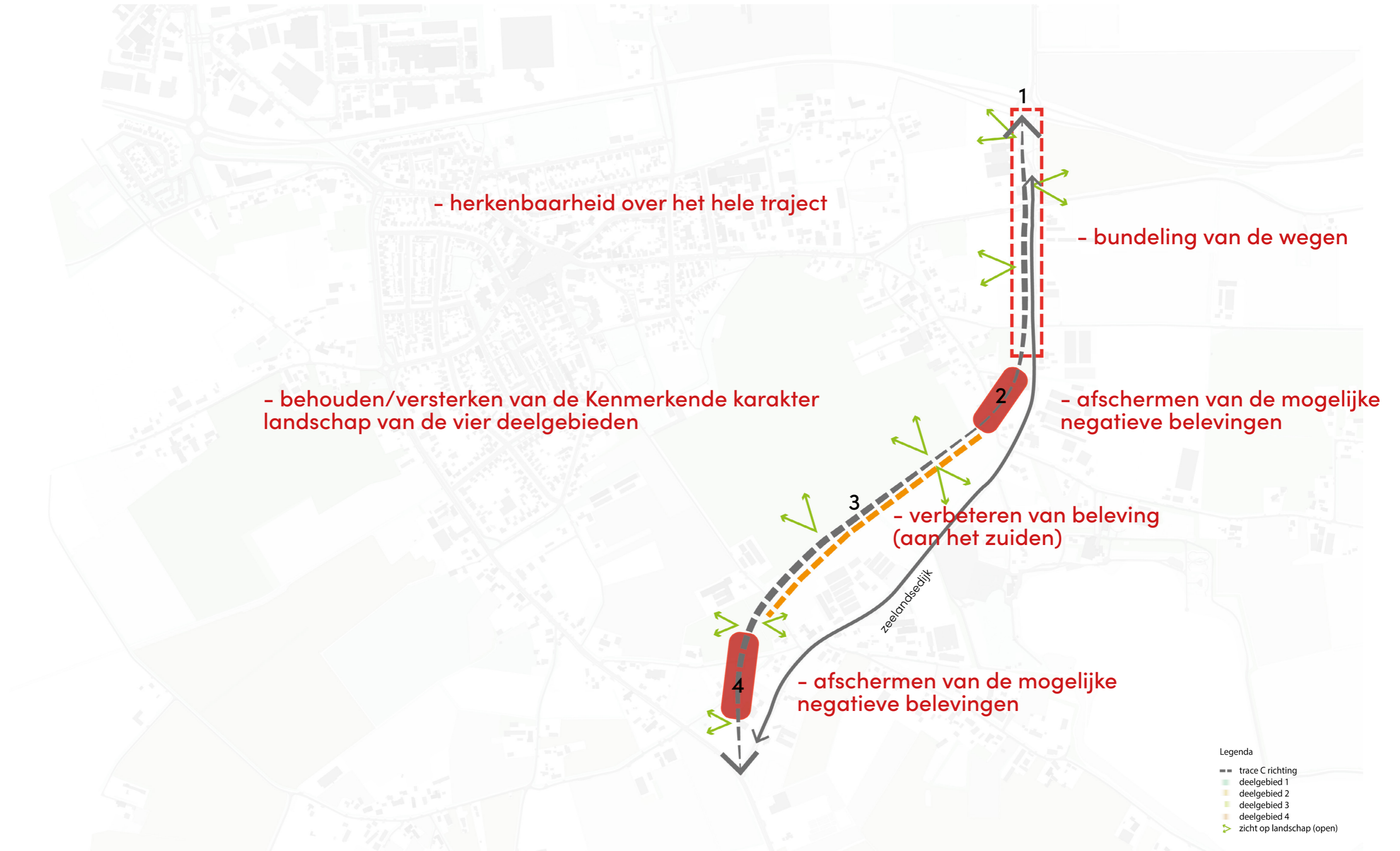

deelgebied 3 (open veld)

deelgebied 4 (kleinschalig landschap)

2.2 Gebruikswaarde

Gebruikswaarde verwijst naar de functionaliteit en het gebruik van de weg in relatie tot de omgeving. Het gaat ook over het beïnvloeden van het gebruik van of de geschiktheid voor activiteiten in het landschap: in hoeverre zijn er effecten gerelateerd aan ruimtelijk gebruik zoals recreatie en landbouw, water en natuur?

De relatie van de weg met zijn omgeving varieert afhankelijk van de context ervan:

Wonen en buurtschap

Het merendeel van de bevolking woont in de kern Volkel. De historische buurtschappen Heikant en Oosterens vormen hechte gemeenschappen. Ten oosten van Volkel ligt Odiliapeel, een dorp die sterk georiënteerd is op Volkel.

Met de nieuwe weg zullen sommige woonkavels versnipperd en/of minder toegankelijk worden. Dit zal resulteren in een lagere leefbaarheid, vooral voor de gemeenschappen in Heikant en Oosterens. Daarnaast voor de woonomgeving is met name de verandering in geluidshinder van belang voor het woon- en leefklimaat. Volgens eerdere geluidsonderzoeken en suggesties (*Beschouwing mogelijke geluidsreducerende maatregelen* door Witteveen Bos) zijn aanvullende maatregelen nodig voor de woningen in de paarse vierkantjes (zie afbeelding).

Uitgangspunten:

Aanvullende geluidsmaatregelen rondom de woningen in het paarse vierkant (N.t.b. met verder onderzoek in LP fase)

Behouden wenselijk de verbindingen voor buurtschap

Versterken van de leefbaarheid

Bedrijven en Landbouw

Langs de Zeelandsedijk bevinden zich enkele bedrijven, waarvoor een goede bereikbaarheid en een logische route van essentieel belang zijn. Het is van groot belang dat de nieuwe route geen onderbreking vormt voor de bestaande verbindingen. In de gemeente Maashorst speelt landbouw een prominente rol, waarbij landbouwverkeer regelmatig gebruikmaakt van de Zeelandsedijk en kruisende wegen om de landerijen te bereiken.

Uitgangspunten:

Behouden van verbindingen voor bedrijven en landbouwgebied

De vorm, grootte, en andere aspecten van kruispunten dienen te voldoen aan de eisen van het daarvan gebruikmakende verkeer o.a. landbouwverkeer

Recreatie

Aan de Zeelandsedijk bevindt zich Billy Bird Park Hemelrijk, een uitgestrekt recreatiegebied met een zwembad en attracties dat jaarlijks veel bezoekers trekt. Volgens de Bestemmingsplan Billy Bird Park Hemelrijk, Artikel 3, 'Agrarisch' aangewezen gronden zijn bestemd voor:

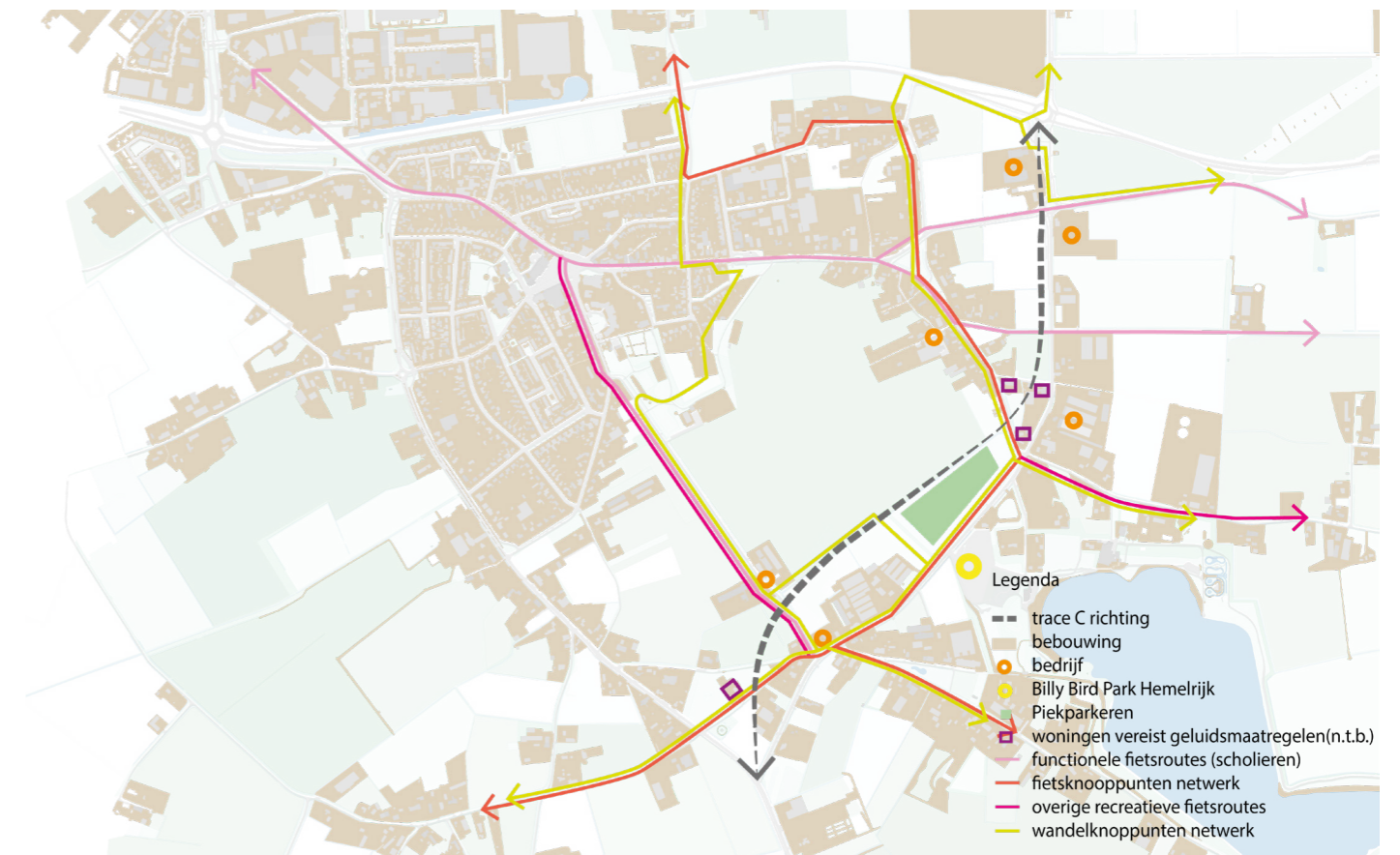
d. piekparkeren, uitsluitend ter plaatse van het besluitsubvlak 'parkeren'. Piekparkeren kan hier worden beïnvloed door de nieuwe weg. Daarnaast is het langzaam verkeersnetwerk belangrijk voor de algemene reactiefunctie in dit gebied. Dit wordt in de volgende paragraaf besproken.

Uitgangspunten:

Een efficiënte verbinding voor het Billy Bird Park. Het nieuwe tracé mag de doorstroming vanaf de noord- en westzijde niet belemmeren

Behoud de vereiste capaciteit voor

gebruikswaarde_bestaande situatie

piekparkeren of zoek meer ruimte om het getroffen piekparkeren te compenseren

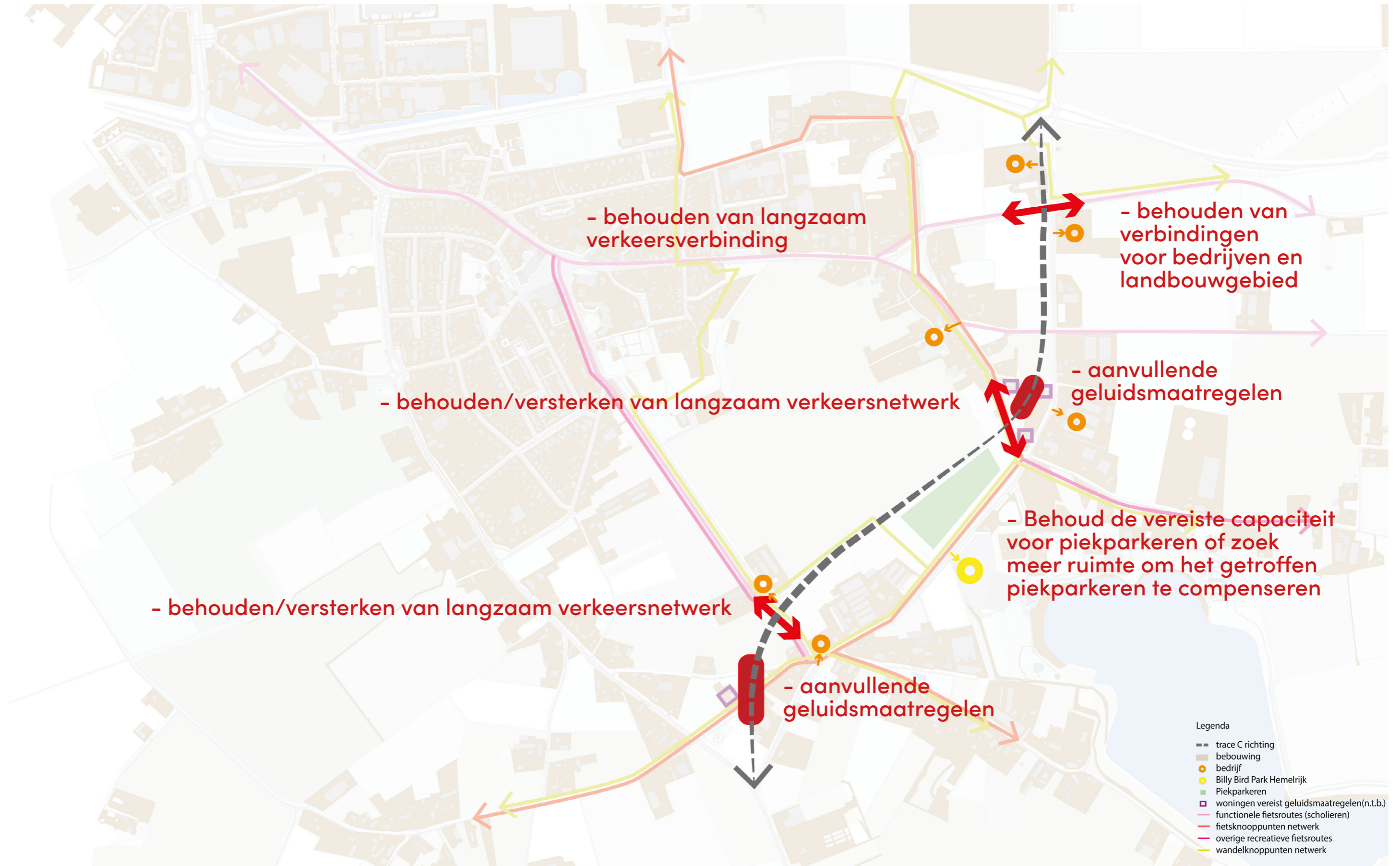
Langzaam verkeer (Fietsen en wandelen)

De omliggende buurtschappen en Odiliapeel zijn gericht op Volkel en Uden. Vooral scholieren maken veelvuldig gebruik van fietsroutes, met name de Rouwstraat en Rechtstraat, om naar Volkel te komen. De aanleg van de nieuwe weg doorsnijdt echter meerdere routes van en naar Volkel, wat vraagt om een zorgvuldige inpassing en oplossingen om de impact van deze nieuwe doorsnijding te minimaliseren.

Uitgangspunten:

Behouden van ten minste een van de verbindingen voor fietsers/scholieren uit Odiliapeel (Antoniusstraat of Rechtstraat)

Behouden of versterken van langzame verkeersnetwerk

2.4 Toekomstwaarde

Toekomstwaarde gaat niet alleen over de huidige situatie maar houdt ook rekening met toekomstige dynamiek. De ruimte zou onder andere duurzaam, flexibel, adaptieve en beheersbaar moeten zijn.

Duurzaamheid

Het is van belang om naar de hele levenscyclus van het project te kijken. Bij het bouwen van nieuwe infrastructuur kunnen vijf fasen worden onderscheiden: de productiefase, bouwfase, gebruiksfase, sloop- en verwerkingsfase en hergebruiksfase.

In de verkenning- en ontwerpfasen kunnen al diverse duurzame maatregelen worden meegenomen vanuit het oogpunt van omgevingsinpassing. Bijvoorbeeld, bij de aanleg van een weg kan de vrijgekomen grond hergebruikt worden om meer functioneel in te zetten van het landschap en om het landschap functioneler en aantrekkelijker te maken, bijvoorbeeld noodzakelijke grondwallen voor nieuwe kunstwerken.

Uitgangspunten:

De grondbalans zoveel mogelijk in evenwicht te houden door de vrijgekomen grond her te gebruiken voor het opbouwen van het landschap

Zoveel mogelijk kiezen voor duurzame materialen (indien mogelijk herbruikbare of hergebruikte materialen)

Veerkrachtigheid/Adaptiviteit

Hitte- en droogtestress vormen serieuze risico's voor Maashorst (Omgevingseffectrapport, 6 juni 2023). Het behoud van de veerkracht en stabiliteit van het natuurlijke landschap (bodem, water, groen ect.) voor toekomstige ontwikkelingen is een belangrijk uitgangspunt. Een

veerkrachtig landschap kan effectief omgaan met klimaatveranderingen, met name het tegengaan van hitte- en droogtestress, het opvangen van pieken in waterafvoer, en uiteindelijk het handhaven van de veerkracht en stabiliteit van het landschap als geheel.

De ruimte van watergangen en tijdelijke wateropvanggebieden, en ook de kwaliteit van bodem, natuur, vegetatie zorgen samen voor een landschap dat de klimaatveranderingen aankan en dat blijvend gebruikswaarde kan bieden.

Uitgangspunten:

Bestaande waterloopstructuur en -systeem behouden/versterken en meer ruimte voor waterberging vinden

Verschillende functies voor waterlopen combineren (afwatering, waterhabitat en tijdelijke waterberging)

Ecologie/biotopen

Langs het nieuwe tracé is er over het algemeen een groene omgeving met verschillende bestaande landschapsgebieden die als biotoop kunnen fungeren.

Op grote schaal moet de omgeving inpassing langs het nieuwe tracé een integraal onderdeel vormen van de bestaande omgeving. Volgens de omgevingsvisie van Gemeente Maashorst is er de ambitie om Volkel te verbinden met de bossen van Odiliapeel. Hiermee moet rekening worden gehouden.

Ecologie en biotopen zijn van essentieel belang voor de stabiliteit van het project op de lange termijn. Landschapsmaatregelen dienen daarom ook gericht te zijn op het beschermen, verbeteren en compenseren van de ecologie, vooral wanneer er sprake is van aantastingen van biotopen.

toekomstwaarde_bestaande situatie

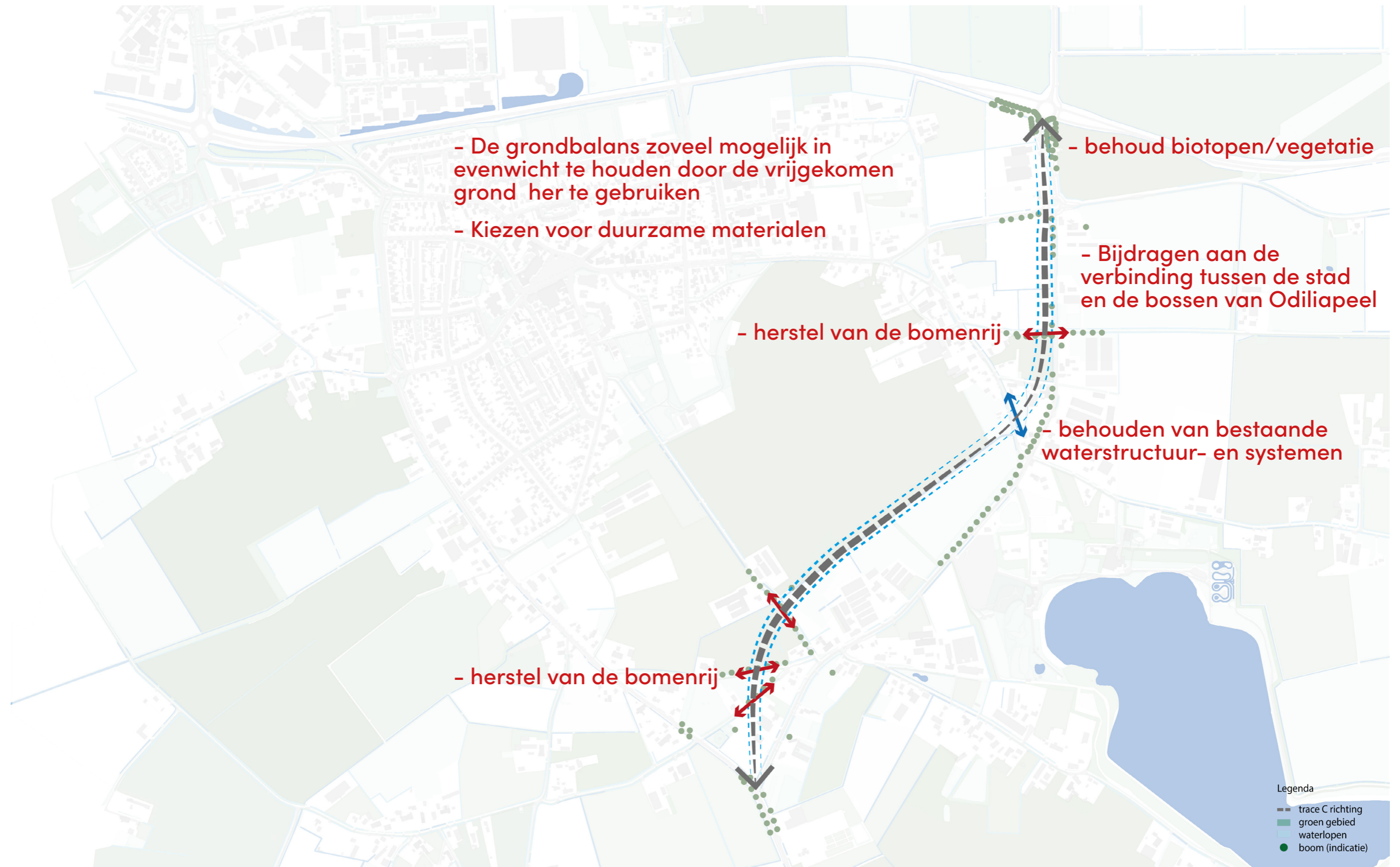
Uitgangspunten:

Integreren van het nieuwe tracé in de bestaande omgeving

Bijdragen aan de verbinding tussen de stad en de bossen van Odiliapeel op de plaats die mogelijk is

Zo veel mogelijk behouden van bestaande vegetatie en biotopen

In uiterste geval moeten aangetaste biotopen gemitigeert, geamoveerd en gecompenseert worden, met gebiedseigen soorten vegetatie, bijv. biotooprecreatie in het driehoeksgebied en herstel van de bomenrij langs het zuiden van het nieuwe tracé

3

RUIMTELIJKE INPASSING MAATREGELEN

Integraal visie en Concept

Op basis van de vier waarden van de ruimtelijke kwaliteit wordt een integrale visie voorgesteld die verschillende ruimtelijke aspecten combineert, waaronder bereikbaarheid en veiligheid, beleving, natuur en ecologie en cultuurhistorie.

In deze integrale visie wordt de grijze infrastructuur getransformeerd tot een groene en herkenbare corridor. Er wordt rekening gehouden met de verandering van context, verandering in de ruimtelijke en functionele samenhang van landschappelijke en cultuurhistorische elementen, en ruimtelijke en functionele relaties met hun omgeving. Het wegtracé is verdeeld in vier deelgebieden, elk met een eigen specifieke landschappelijke identiteit. Daarnaast wordt de gehele levenscyclus van de infrastructuur in overweging genomen om te komen tot een duurzamer ontwerp- en bouwfase.

Op basis van de uitgangspunten en de integrale visie worden diverse integrale ruimtelijke maatregelen voorgesteld voor het nieuwe tracé in elk deelgebied. Deze worden op de volgende pagina's geïllustreerd aan de hand van concept doorsneden, die de aandachtspunten en benodigde maatregelen voor de technische uitwerking en inpassing in de omgeving weergeven. Tevens kunnen ze dienen om een globale kostenraming op te baseren. Daarnaast kunnen ze ook gebruikt worden bij participatie, om het verhaal naar de omwonenden te illustreren.

Gedurende deze fase (opstellen en uitwerken van tracé-varianten) worden de varianten, het exacte ruimtegebruik en de omvang nog nader besproken om tot een integrale en weloverwogen keuze te komen. De doorsneden bieden een indicatie van wat

belangrijk is voor de omgeving. Het precieze ruimtegebruik, de omvang en het ontwerp van kruispunten zullen verder worden uitgewerkt in het landschapsplan.

Algemene uitgangspunten

Volgens het vorige hoofdstuk (analyses en waarden) zijn er algemene uitgangspunten voor het hele traject:

- Het nieuwe tracé doorkruist diverse waterlopen en landbouwgebieden. Bij de omgevingsinpassing dienen de waterstructuur en de oorspronkelijke verkaveling herkenbaar te behouden
- Volgen en versterken van de landschapsstructuur langs de Zeelandsedijk
- Behouden en versterken van de ruimtelijke en visuele relatie tussen de Zeelandsedijk en het landschap
- Herkenbaar over het hele traject
- Behoud van de landschappelijke identiteit van 4 deelgebieden
- Behouden van verbindingen voor bedrijven en landbouwgebied
- De vorm, grootte, en andere aspecten van kruispunten dienen te voldoen aan de eisen van het daarvan gebruikmakende verkeer o.a. landbouwverkeer
- Een efficiënte verbinding voor het Billy Bird Park. Het nieuwe tracé mag de doorstroming vanaf de noord- en westzijde niet belemmeren
- De grondbalans zoveel mogelijk in evenwicht te houden door de vrijgekomen grond her te gebruiken voor het opbouwen van het landschap
- Zoveel mogelijk kiezen voor duurzame materialen (indien mogelijk herbruikbare of hergebruikte materialen)
- Bestaande waterloopstructuur en -systeem behouden/versterken en meer ruimte voor waterberging vinden

Verschillende functies voor waterlopen combineren (afwatering, waterhabitat en tijdelijke waterberging)

- Integreeren van het nieuwe tracé in de bestaande omgeving
- Zo veel mogelijk behouden van bestaande vegetatie en biotopen
- In uiterste geval moeten aangetaste biotopen gemitigeert, geamoveerd en gecompenseert worden, met gebiedseigen soorten vegetatie, bijv. biotooprecreatie in het driehoeksgebied en herstel van de aangetaste bomenrij langs het zuiden van het nieuwe tracé (voldaan aan de wettelijke eisen)

De locatiespecifieke maatregelen voor deelgebieden worden verderop in dit hoofdstuk genoemd.

Groene corridor en Vier deelgebieden

3.3 DEELGEBIED 2 - INTEGRALE OVERGANGSZONE

Het tweede deelgebied, het driehoekige gebied, vormt een overgangszone in het midden. De nieuwe route doorkruist bestaande gebouwen en tuinen. Ook worden bestaande landschappelijke elementen aangetast en ligt de weg dicht tegen andere bestaande bebouwing aan. Het is essentieel om compensatie te bieden voor de aangetaste elementen, door aanvullende maatregelen (mitigerend, herstellen etc.).

Op basis van de 4-waardenanalyse worden enkele uitgangspunten voorgesteld (de algemene uitgangspunten worden hier niet herhaald):

- Neem maatregelen om de mogelijke negatieve belevingen van het nieuwe tracé af te schermen, zoals geluid
- Behouden/versterken van de landschappelijke identiteit (gesloten is met bestaande gebouwen en tuinen)
- Behouden wenselijk de verbindingen voor buurtschap
- Compensatie/mitigatie van aangetaste biotopen

Vanwege de vereiste aanvullende maatregelen voor geluid (n.t.b.), compensatie van biotopen, en groen- en waterbehoud, biedt deze deelgebied een kans om de landschappelijke kwaliteit integraal te verbeteren. Een natuurlijke aanpak biedt mogelijkheden om zowel de beleving vanuit de omgeving als vanaf de weg te verbeteren. Hier worden integrale maatregelen zoals de aanleg van een aarden wal of een combinatie van geluidsscherm en landschapsinrichting voorgesteld. In dit scenario wordt grond gebruikt voor de aanleg van een natuurlijke buffer, wat ook bijdraagt aan een duurzamer bouwproces.

locatie van deelgebied 2

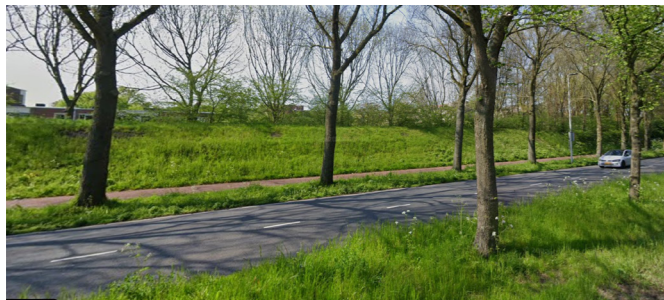

bestaande situatie

- fietspad
- - - fietsstrook
- ↗ uitzicht richting
- boom (indicatie)
- haag (indicatie)
- gebouwen
- △ ingang
- A-watgang
- waterloop
- greppel

Er bestaan diverse mogelijkheden om de buffer te realiseren. Hierbij zijn enkele varianten. Deze varianten verschillen in ruimtebeslag, kosten, ecologie, perceptie vanaf de weg en in de omgeving enzovoort. Het is essentieel om rekening te houden met deze factoren bij het evalueren van de verschillende varianten en het bepalen van de voorkeursvariant.

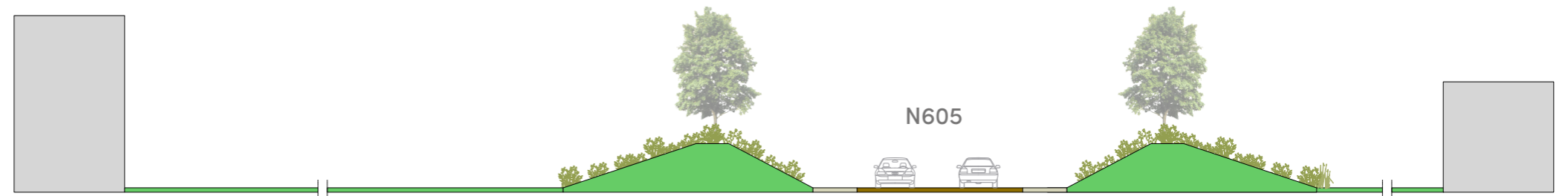

bestaande situatie

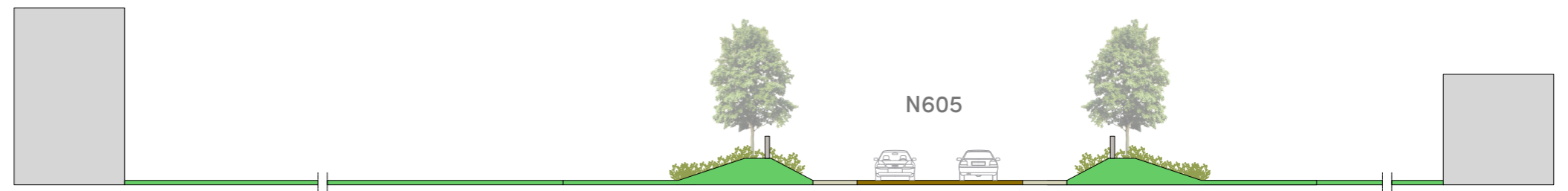

ruimtelijke maatregelen_mogelijke varianten

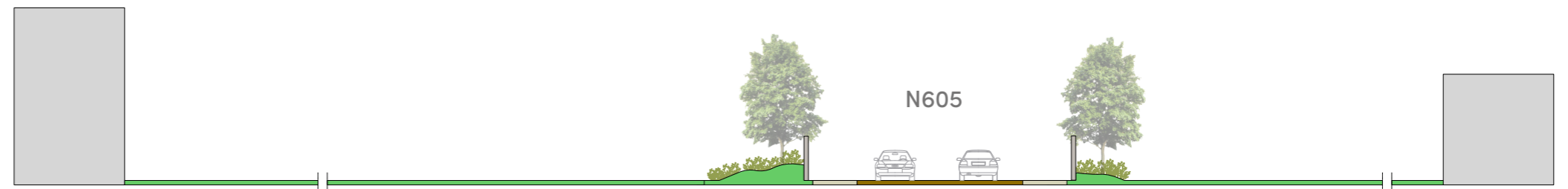
a. natuurlijke aarden wal

b. aarden wal + laag geluidsscherm

c. hoog geluidsscherm + natuurbuffer

3.4 DEELGEBIED 3 - OPEN LANDSCHAP

Het derde deelgebied, gelegen tussen het driehoekige gebied en de Heikantsepad, bevindt zich in het midden langs de bolle akker, met aanzienlijk meer openheid en vergezichten aan beide zijden. Het derde deelgebied strekt zich uit tussen open velden, waarbij de aanwezigheid van infrastructuur en auto's het zicht op de bolle akker kan belemmeren. Hier zijn maatregelen nodig om de beleving te verbeteren, waarbij de openheid en de relatie met de bolle akker centrale aandachtspunten zijn.

Op basis van de 4-waardenanalyse worden enkele uitgangspunten voorgesteld (de algemene uitgangspunten worden hier niet herhaald):

- Om de microreliëf en het zicht op de bolle akker te behouden, zal het tracé langs de bolle akker niet worden beplant met bomen, maar open worden gehouden. Lage beplanting, zoals hagen en gras, is wel mogelijk
- Behouden van de waterstructuur (het primaire A-watergang en beschermingzone) en de oorspronkelijke verkaveling
- Behouden/versterken van de landschappelijke identiteit (open landschap aan bieden kant)
- Behoud de vereiste capaciteit voor piekparkeren of zoek meer ruimte om het getroffen piekparkeren te compenseren
- De beleving vanuit de omgeving te verbeteren
- Behouden/versterken van primaire A-watergangen meer natuuroever toevoegen als er kans is

In deelgebied 3 zijn er specifieke eisen om het gebied open te houden, het zicht op de Bolle akker te behouden en het zicht op auto's op het nieuwe tracé af te schermen. De voorgestelde integrale landschapsmaatregelen omvat het Ruimtelijk kwaliteitsplan_N605 Volkel

aanplanten van lage beplanting, zoals hagen en hoog gras, in plaats van bomen. Deze keuze draagt niet alleen bij aan het behoud van de landschapskwaliteit en het open karakter, maar draag ook bij aan de landschapskwaliteit langs de sloot. Samen vormen deze elementen een meer integrale en robuuste landschapstrook.

locatie van deelgebied 3

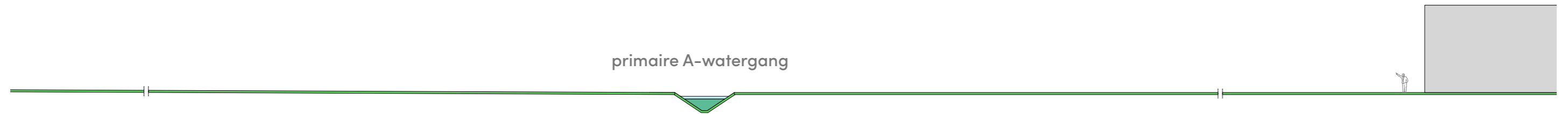

bestaande situatie

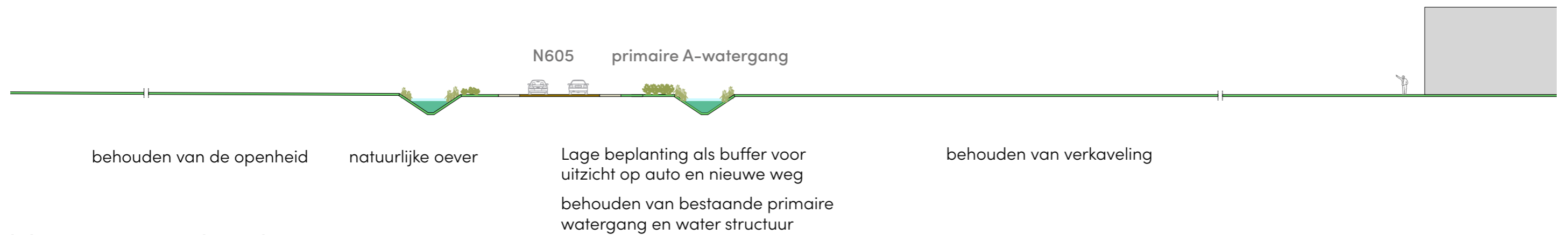
- fietspad
- - - fietsstrook
- ↗ uitzicht richting
- boom (indicatie)
- haag (indicatie)
- ▭ gebouwen
- ◁ ingang
- A-watergang
- waterloop
- greppel

bestaande situatie

ruimtelijke maatregelen_mogelijke variant

a. het nieuwe tracé aan het noorden

b. het nieuwe tracé aan het zuiden

3.5 DEELGEBIED 4 - GROENE AKKER

Het vierde deelgebied, gelegen tussen de Heikantsepad en de kruising Zeelandsedijk/Brabantstraat, kenmerkt zich door kleinschaligheid (open/gesloten), waar zowel bebouwing als paden aanwezig zijn. Bovendien valt het gebied binnen de molenbiotoop van de Neije Kreiter molen. Het vinden van een balans tussen het afschermen van mogelijke negatieve effecten en het behouden van de molenbiotoop vormt een uitdaging bij de omgeving inpassing.

Op basis van de 4-waardenanalyse worden enkele uitgangspunten voorgesteld (de algemene uitgangspunten worden hier niet herhaald):

- De omgevinginpassing moet aan de bouwregels voldoen
- Behouden van de monumenten in de buurt
- Neem maatregelen om de mogelijke negatieve belevingen van het nieuwe tracé af te schermen, zoals geluid
- Aanvullende geluidsmaatregelen rondom de woningen; (*Beschouwing mogelijke geluidsreducerende maatregelen door Witteveen Bos*)
- Behouden van verbindingen met bedrijven en landbouwgebied
- Behouden/versterken van de landschappelijke identiteit: kleinschaligheid landschap
- Compensatie/mitigatie van aangetaste biotopen, zoals de bomenrij die langs het nieuw tracé loopt;

Om aan de verschillende eisen te voldoen, zijn integrale maatregelen noodzakelijk. Vanwege de molenbiotoop zijn er geen bomen of hoge gebouwen, zoals een hoge geluidswal, gepland. Maatregelen met een lage hoogte, zoals hagen en speciale geluidoplossingen (bijvoorbeeld aarden wal, diffractor, geluidvangrail), zijn hier mogelijk. Door een doordachte combinatie
Ruimtelijk kwaliteitsplan_N605 Volkel

van deze maatregelen blijft de kleinschalige landschappelijke kern behouden. Bovendien ontstaat er een kans om de grondbalans te handhaven en meer te doen voor aspecten zoals klimaat en ecologie. De ruimtelijke kwaliteit wordt hiermee versterkt voor zowel het heden als de toekomst.

locatie van deelgebied 4

bestaande situatie

- fietspad
- - - fietsstrook
- ↘ uitzicht richting
- boom (indicatie)
- haag (indicatie)
- ▭ gebouwen
- ◁ ingang
- A-watergang
- waterloop
- greppel
- molenbiotoop (100m)

Lage geluidsooplossingen_diffraactor (n.t.b. met geluidsonderzoek)

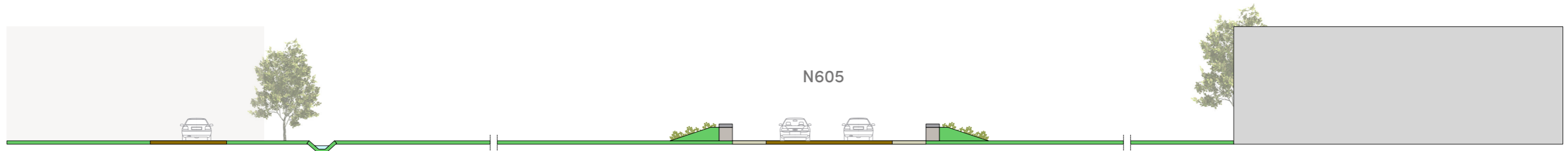
Lage geluidsooplossingen_geluidsvanrail (n.t.b. met geluidsonderzoek)

bestaande situatie

ruimtelijke maatregelen

geen nieuwe hoge bomen of gebouwen

Lage geluidsooplossingen + natuurbuffer

4

SAMENVATTING EN VERVOLGPLAN

4.1 SAMENVATTING VAN UITGANGPUNTEN

Herkomstwaarde	Peelrandbreuk en de bolle akker	Om het zicht op de bolle akker te behouden, zal het tracé langs de bolle akker niet worden beplant met bomen, maar open worden gehouden. Lage beplanting, zoals hagen en gras, is wel mogelijk Aandacht voor behoud en herstel van het voor Brabant unieke verschijnsel wijst. Dit kan door bij inrichting en beheer rekening te houden met het aspect wijst en de zichtbaarheid ervan in het landschap (oude sloten waar wijstwater is aangetroffen)	
	Molen de Neije Kreiter	De omgeving inpassing moet aan de bouwregels voldoen	
	Water/landschap structuur	Het nieuwe tracé doorkruist diverse waterlopen en landbouwgebieden. Bij de omgevingsinpassing dienen de waterstructuur en de oorspronkelijke verkaveling herkenbaar te behouden	
	Antonius Abtkerk en andere monumenten	Bij de omgevingsinpassing dienen deze monumenten te worden behouden, en de zicht erop niet te belemmeren	
	De Zeelandsedijk	Volgen en versterken van de landschapsstructuur langs de Zeelandsedijk Behouden en versterken van de ruimtelijke en visuele relatie tussen de Zeelandsedijk en het landschap	
Belevingswaarde	Beleving vanaf de weg	Herkenbaar over het hele traject Behouden/Versterken van de landschappelijke identiteit van 4 deelgebieden	
	Beleving vanuit de omgeving	Bundeling van de weg in het eerste deelgebied, met Efficiënt ruimtegebruik Neem maatregelen om de mogelijke negatieve belevingen van het nieuwe tracé in deelgebied 2 en 4 af te schermen Behouden van het zicht op de bolle akker en de openheid.	
	Gebruikswaarde	Wonen en buurtschap	Aanvullende geluidsmaatregelen rondom de woningen in het parse vierkant (N.t.b. met verder onderzoek in LP fase) Behouden wenselijk de verbindingen voor buurtschap Versterken van de leefbaarheid
		Bedrijven en Landbouw	Behouden van verbindingen voor bedrijven en landbouwgebied De vorm, grootte, en andere aspecten van kruispunten dienen te voldoen aan de eisen van het daarvan gebruikmakende verkeer o.a. landbouwverkeer
Toekomstwaarde	Recreatie	Een efficiënte verbinding voor het Billy Bird Park. Het nieuwe tracé mag de doorstroming vanaf de noord- en westzijde niet belemmeren Behoud de vereiste capaciteit voor piekparkeren of zoek meer ruimte om het getroffen piekparkeren te compenseren	
	Langzaam verkeer (Fietsen en wandelen)	Behouden van ten minste een van de verbindingen voor fietsers/scholieren uit Odiliapeel (Antoniusstraat of Rechtestraat) Behouden of versterken van langzame verkeersnetwerk	
	Duurzaamheid	De grondbalans zoveel mogelijk in evenwicht te houden door de vrijgekomen grond her te gebruiken voor het opbouwen van het landschap Zoveel mogelijk kiezen voor duurzame materialen (indien mogelijk herbruikbare of hergebruikte materialen)	
Toekomstwaarde	Veerkrachtigheid/Adaptiviteit	Bestaande waterloopstructuur en -systeem behouden/versterken en meer ruimte voor waterberging vinden Verschillende functies voor waterlopen combineren (afwatering, waterhabitat en tijdelijke waterberging)	
		Ecologie/biotopen	Integreren van het nieuwe tracé in de bestaande omgeving Bijdragen aan de verbinding tussen de stad en de bossen van Odiliapeel op de plaats die mogelijk is Zo veel mogelijk behouden van bestaande vegetatie en biotopen In uiterste geval moeten aangetaste biotopen gemitigeert, geamoveerd en gecompenseert worden, met gebiedseigen soorten vegetatie, bijv. biotooprecreatie in het driehoeksgebied en herstel van de bomenrij langs het zuiden van het nieuwe tracé

4.2 VERVOLGPLAN

Het Ruimtelijk Kwaliteitsplan bevat de uitgangspunten en inpassingsmaatregelen vanuit het ruimtelijke perspectief. Het dient als een essentiële basis voor het ontwikkelen van een integraal ontwerp en project. Deze worden afgewogen tegenover de uitgangspunten vanuit andere invalshoeken, zoals mobiliteit, infrastructuur, kosten en de omgeving (participatie). Gezamenlijk leiden ze tot de vorming van een voorkeursvariant.

De voorkeursvariant, die bijvoorbeeld de locaties van fietsverbindingen en mogelijke oplossingen voor kruispunten omvat, is een schetsontwerp. Na de selectie van deze variant wordt het schetsontwerp verder uitgewerkt. Dit vormt een cyclisch ontwerpproces waarbij verschillende aspecten zoals ruimtelijke input, input vanuit diverse perspectieven, feedback van stakeholders op basis van bijvoorbeeld keukentafelgesprekken en bewonersateliers, worden geïntegreerd tijdens de ontwikkeling van het schetsontwerp naar een definitief ontwerp.

Binnen dit proces worden zowel het Landschapsplan (LP) als het Beeldkwaliteitsplan (BKP) van de voorkeursvariant verder ontwikkeld. Samen met het Ruimtelijk Kwaliteitsplan (RKP) vormen ze de ruimtelijke input voor het definitief en integrale ontwerp. Dit wordt vervolgens vastgelegd in het omgevingsplan.

Provincie Noord-Brabant

Movares Adviseurs & Ingenieurs

Hoofdkantoor:
Daalseplein 100
3511XS, Utrecht
030 265 5555

www.movares.nl